

24 sata 16.05.2015.

Bankari žele znati bavite li se politikom pa i s kime spavate

Pri svakoj transakciji banci morate ostaviti privatne podatke kako bi znali perete li novac ili možda financirate teroriste. Te podatke smiju vas pitati prema zakonu

Piše: [Ivo Kozarčanin](#) , [Ana Trgovac](#)

Davor Puklavec Ilustracija

Bavite li se politikom? Bavi li se netko od vaših bližnjih politikom? To su samo neka od pitanja koja svojim klijentima postavljaju na šalterima Zagrebačke banke.

- Bilo je to vrlo neugodno iskustvo, i to u banci čiji sam godinama klijent. Smiju li postaviti takvo pitanje? Mislim da to uopće nije važno za poslovanje banke - požalio nam se čitatelj. I mlada čitateljica, 20-godišnja studentica, ostala je u šoku pitanjima koja su joj postavljali kad je polagala novac na tekući račun otvoren u istoj banci. Uz obrazloženje da je to prema Zakonu o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma, u banci su je pitali: “Imate li od nadležnih vlasti odobreno pravo na trajno boravište i rad u SAD-u” te “Jeste li politički izložena osoba” s obrazloženjem da su politički izložene osobe i izvanbračni partneri djece čelnika javnih tvrtki te općina.

- Što banci znači ako joj ja priznam da sam u vezi s kćeri nekog tamo načelnika - pitao se dalje naš čitatelj.

Pitali smo Zagrebačku banku zašto postavlja takva pitanja, treba li odgovarati na njih i smije li eventualno neodgovaranje utjecati na klijentov status u banci, ali i trebaju li banke ispitivati svog klijenta, bez obzira na iznos transakcija, odnosno sumnjaju li da studentica od 20 godina financirala teroriste ili pere novac kad prebacuje iznos od nekoliko stotina kuna.

'Dubinska analiza klijenta'

U Zagrebačkoj banci opet su se pozvali na **Zakon o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma**.

- To činimo u svrhu provođenja mjera dubinske analize klijenta i ispunjavanja obveza banke sukladno navedenom Zakonu.

Pri tome je zakonska obveza prikupljati tražene podatke te određenom dinamikom redovito ih obnavljati - rekli su u banci i priznali da to čine “prije ili pri svakoj transakciji kao i pri sklapanju pravnih poslova kojima se stječe ili koristi imovina te u ostalim oblicima raspolaganja novcem, pravima i drugom imovinom koji mogu poslužiti za pranje novca i financiranje terorizma”.

- Traženi podaci sadrže minimum pitanja za klijente koja su nužna da bi se ispoštovale zakonske odredbe - zaključuju u Zagrebačkoj banci. Ostali smo bez odgovora što će se dogoditi ako klijent upitnik ne ispuni.

Na početku spornog upitnika stoji da klijent daje suglasnost potpisivanjem upitnika što u slučaju naše čitateljica nije bilo točno. Prvo su je tražili podatke, a potom joj dali upitnik na potpisivanje. Zagrebačku banku pitali smo jesu li je prevarili, uzimajući joj podatke prije nego je potpisivanjem dala suglasnost te je li to u skladu s propisima. Na to pitanje nam nisu odgovorili.

Sve je po zakonu

Komentar spornog upitnika nismo dobili ni iz Hrvatske narodne banke ni iz Hrvatske udruge banaka. **Dijana Kladar**, odvjetnica društva Potrošač, kaže da banke rade u skladu sa zakonom.

- No taj je zakon ne određuje precizno kako to treba provesti i prepušta bankama da same donesu pravila kako će kontrolirati svoje klijente - kaže Kladar. Dodaje da potrošači mogu odbiti ispuniti upitnik, no banka tada ima pravo otkazati im ugovor.